

Археолошка мапа Србије

ПОЛИТИКА 12.септембар 1996.године

Идеална реконструкција Сирмијума

Глава светог Иринеја

Почетком IV века Римљани су многе хришћане погубили на Дијанином мосту

У римско доба, данашња Мачванска Митровица је била саставни део Сирмијума (Сремске Митровице). Смештено на савској ади (Касији), ово насеље је мостовима било повезано са обе обале – сремском и мачванском. Један од мостова звао се Дијанин мост, чувен по погубљењима хришћана у IV веку, и познат у грчким изворима. Хришћанска религија је била забрањена у империји Римљана, пагана, а хришћани су прогањани и убијани.

Златни новац Флавија Клаудија Јулијана
кован у Сирмијуму око 361.године

Почетком 4.века у Сирмијуму су се одиграли драматични верски сукоби. Једна од жртава био је први сирмијумски епископ Иринеј коме су пагани одсекли главу 6. априла 304. године нове ере на Дијанином мосту, а тело бацили у Саву. После погубљења, хришћани су тело извадили из реке и тајно га сахранили, па је Иринејев гроб постао место окупљања прогоњених. Касније, када је хришћанство постало званична религија Империје (313. године наше ере), подигнута је на том месту базилика, чији су остаци откривени августа 1976. године у Сремској Митровици.

Деције Трајан
први од десет римских царева
рођених у Сирмијуму и околини

И глава светог Иринеја је тајно извучена из Саве и сахрањена у Калимосу (Трстику). Место није прецизно утврђено, али постоје реалне претпоставке да га треба тражити у атару садашњег села Мишара, на месту званом Црквине – Пирамидине. Археолози су на Црквинама открили темеље мањег сакралног објекта у коме је можда била сахрањена глава светог Иринеја.

О томе да су на територији данашње Мачве регистровани и остаци преко стотину римских вила различитих типова, као и мноштво праисторијских и средњовековних локалитета, уз детаљан попис, пише археолог Миливоје Васиљевић, дугогодишњи теренски истраживач Народног музеја у Шапцу, у недавно објављеној монографији „Мачва – историја, становништво”.

Светлана Марковић Штрбац